

Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Axa prioritară 1: *Administrație publică și sistem judiciar eficiente*

Obiectiv Specific 1.1: *Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP*

CULTURA ALTERNATIVĂ, Contract nr. 84/29.03.2018, Cod SIPOCA 345, Cod MySMIS 110829

DEFINIȚIA ARTISTULUI, CREATORULUI, AUTORULUI ÎN LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ

În PPP de față au fost centralizate definițiile ale artistului, creatorului, autorului din legislația românească, din documente strategice la nivel național și din Clasificatorul Ocupațiilor din România, pentru a putea avea o privire de ansamblu privind reflectarea profesiei și statutului societal în general al acestuia. Au fost centralizate diferite definiții ale artistului, liber profesionistului, autorului sau a unor profesii creative dedicate (actor, arhitect etc.) din: UNESCO, Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2022, Clasificatorul Ocupațiilor din România, Legea 8/1996 privind drepturile de autor; Legea nr. 74/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, Legea nr. 328/2006 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 39/2005 privind cinematografia, Legea nr. 109/2005, Ordonanța nr. 21/2007. **(ANEXE DISPONIBILE)**

- **Artist** este considerată orice persoană care creează sau participă prin interpretarea sa la crearea sau re-crearea de opere de artă. Artistul consideră creația artistică drept o parte esențială a vieții și contribuie la dezvoltarea artei și culturii. Calitatea de artist este recunoscută sau se încearcă a fi recunoscută, fie că este legată sau nu în mod explicit prin anumite raporturi de muncă sau de asocieri (UNESCO, 1980).
- **Liber-profesionistul** este considerat, în raport cu statutul profesional al creatorului/artistului, o persoană acreditată ca persoană fizică autorizată, calitate similară persoanelor juridice de drept privat. (Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2022)
- **Este autor** persoana fizică sau persoanele fizice care au creat opera. Se prezumă a fi autor, până la proba contrară, persoana sub numele căreia opera a fost adusă pentru prima dată la cunoștința publică. Calitatea de subiect al dreptului de autor se poate transmite în condițiile legii. În cazurile expres prevăzute de lege, pot beneficia de protecția acordată autorului persoanele juridice și persoanele fizice, altele decât autorul. Opera fiind: operă literară, artistică sau științifică, precum și alte opere originale de creație intelectuală.

Constituie obiect al dreptului de autor **operele originale de creație intelectuală în domeniul literar, artistic sau științific, oricare ar fi modalitatea de creație, modul sau forma de exprimare și independent de valoarea și destinația lor, cum sunt:**

- a) scrierile literare și publicistice, conferințele, predicile, pledoariile, prelegerile și orice alte opere scrise sau orale, precum și programele pentru calculator;
- b) operele științifice, scrise sau orale, cum ar fi: comunicările, studiile, cursurile universitare, manualele școlare, proiectele și documentațiile științifice;
- c) compozițiile muzicale cu sau fără text;
- d) operele dramatice, dramatico-muzicale, operele coregrafice și pantomimele;
- e) operele cinematografice, precum și orice alte opere audiovizuale;

- f) operele fotografice, precum și orice alte opere exprimate printr-un procedeu analog fotografiei;
- g) operele de artă grafică sau plastică, cum ar fi: operele de sculptură, pictură, gravură, litografie, artă monumentală, scenografie, tapiserie, ceramică, plastica sticlei și a metalului, desene, design, precum și alte opere de artă aplicată produselor destinate unei utilizări practice;
- h) operele de arhitectură, inclusiv planșele, machetele și lucrările grafice ce formează proiectele de arhitectură;
- i) lucrările plastice, hărțile și desenele din domeniul topografiei, geografiei și științei în general.

plus operele derivate care au fost create plecând de la una sau mai multe opere preexistente, și anume:

- a) traduceri, adaptările, adnotările, lucrările documentare, aranjamentele muzicale și orice alte transformări ale unei opere literare, artistice sau științifice care reprezintă o muncă intelectuală de creație;
- b) culegerile de opere literare, artistice sau științifice, cum ar fi: enciclopediile și antologiile, colecțiile sau compilațiile de materiale sau date, protejate ori nu, inclusiv bazele de date, care, prin alegerea sau dispunerea materialului, constituie creații intelectuale.

- Prin **artiști interpreți sau executanți** se înțelege: actorii, cântăreții, muzicienii, dansatorii și alte persoane care prezintă, cântă, dansează, recită, declamă, joacă, interpretează, regizează, dirijează ori execută în orice altă modalitate o operă literară sau artistică, un spectacol de orice fel, inclusiv folcloric, de varietăți, de circ ori de marionete.

(Legea 8/1996 privind drepturile de autor; Legea nr. 74/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe)

- **Artiștii creatori și actorii** comunică idei, impresii și fapte într-o gamă largă de mijloace media pentru a realiza efecte speciale; interpretează o compoziție, cum ar fi o partitură muzicală sau un scenariu; găzduiesc prezentarea unei asemenea interpretări și a altor evenimente media.
- **Actorii** interpretează roluri în filme, producții de televiziune sau radio și spectacole de teatru.
- **Autorii, jurnaliștii și lingviștii** concep și creează lucrări literare, interpretează și comunică știrile și informațiile publice prin intermediul mass-mediei și traduc sau interpretează dintr-o limbă în alta.
- **Specialiștii în arte vizuale** creează și realizează lucrări de artă prin sculptură, pictură, desen, crearea de desene animate, gravură sau alte tehnici asemănătoare.
- **Autorii și asimilații acestora** planifică, cercetează și scriu cărți, scenarii, piese de teatru, eseuri, discursuri, manuale, specificații și alte articole nonjurnalistice (cu excepția materialelor pentru ziare, reviste și periodice) pentru publicare sau prezentare.
- **Muzicienii, cântăreții și compozitorii** se ocupă cu scrierea, organizarea și interpretarea compozițiilor muzicale.
- **Dansatorii și coregrafii** concep, creează sau interpretează dansurile.
- **Fotografii** acționează camerele foto pentru a fotografia persoane, evenimente, peisaje, materiale, produse și alte subiecte.
- **Designerii de interior și decoratorii** planifică și proiectează interioarele clădirilor comerciale, industriale, publice, de vânzare cu amănuntul și rezidențiale, pentru a produce un mediu adaptat unui scop, luând în considerare factorii care îmbunătățesc mediul de viață și de muncă, precum și de promovare a vânzărilor. Aceștia coordonează și participă la construirea și decorarea acestora.

- **Arhitecții, proiectanții, topografii și designerii** planifică și proiectează peisaje, exteriorul și interiorul clădirilor, produse pentru activitatea de fabricație și furnizează informații pentru comunicare vizuală, publicare și afișare.
- **Arhitecții constructori** proiectează clădiri comerciale, industriale, instituționale, rezidențiale și de agrement, planifică și monitorizează construcția, întreținerea și restaurarea acestora.
- **Arhitecții din domeniul peisagistic** planifică și proiectează peisajele și spațiile deschise pentru proiecte cum ar fi parcuri, școli, instituții, drumuri, zone externe pentru amplasamente comerciale, industriale și rezidențiale, planifică și monitorizează construcția, întreținerea și restaurarea acestora.
- **Tehnicienii în domeniul artei** (expoziții, muzee și biblioteci) pregătesc lucrări de artă, specimene și artefacte pentru colecții, aranjează și montează exponatele din galerii, acordă asistență bibliotecarilor privind organizarea și operarea sistemelor de manipulare a materialelor și fișierelor înregistrate.
- **Alți specialiști din domeniul artistic, cultural (...)** combină aptitudinile creative și cunoștințele tehnice și culturale în activitatea de preluare și prelucrare a fotografiilor; proiectarea și executarea decorurilor pentru teatru, vitrine (afișaje) de magazin și interioare de locuințe; pregătirea obiectelor pentru prezentare; întreținerea colecțiilor din biblioteci și din galerii, a înregistrărilor și sistemelor de catalogare; (...) acordă sprijin pentru producțiile de teatru, film și televiziune, precum și în alte domenii artistice și culturale.

(Clasificatorul Ocupațiilor din România)

- **Autori de film - scenaristul, regizorul, autorul muzicii special scrise**, precum și alte persoane fizice care contribuie în mod creativ la realizarea filmului, definite ca atare de dispozițiile Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare
- **Producător** - persoana fizică sau persoana juridică autorizată ca atare, înscrisă în Registrul cinematografiei, care inițiază și susține în nume propriu realizarea unui film, asigurând în acest scop condițiile financiare, organizatorice și tehnice necesare;
- **Coproducător** - persoana fizică sau juridică autorizată, care participă cu mijloace tehnice și/sau financiare la realizarea unui film;
- **Producător delegat** (persoană delegată) - persoana fizică desemnată de toți coproducătorii, care desfășoară acțiunile specifice producătorului, în numele acestuia;
- **Producător executiv** - persoana fizică angajată de producător, care, în limita bugetului acordat de acesta, coordonează și răspunde de realizarea efectivă a filmului în parametrii artistici, financiari și organizatorici stabiliți;

(Legea nr. 328/2006 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 39/2005 privind cinematografia)

- Prin **artisti interpreti sau executanti** se intelege actorii, cantaretii, muzicienii, dansatorii si alte persoane care prezinta, canta, danseaza, recita, declama, joaca, interpreteaza, dirijeaza, exprima ori executa in orice modalitate o opera literara sau artistica, un spectacol de orice fel, inclusiv folcloric, de varietăți, de circ ori de marionete (**Legea nr. 109/2005**)
- **Colectivul artistic este ansamblul de artiști interpreti sau executanți**, fără personalitate juridică, compus dintr-un număr variabil de membri, reuniți, de regulă, pe criterii profesionale, pe durata a minimum o stagiune, pentru a realiza un anumit număr de producții artistice (**Ordonanța nr. 21/2007**)